

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **nezl. N. T. D.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. 12. 2019, č. j. 15 A 62/2017 - 44, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 1. 2017, č. j. MV-151042-4/SO-2016. Napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání stěžovatele a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 13. 9. 2016, č. j. OAM-424-22/ZR-2016, kterým bylo zrušeno stěžovatelovo povolení k trvalému pobytu podle § 871 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), z důvodu nepobývání na území po dobu delší než 2 po sobě jdoucí roky.

[2] Společně s kasační stížností podal stěžovatel návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodnil tím, že jde o opatření, které může být výhradním prostředkem, jak dosáhnout faktického, nikoli pouze formálního úspěchu kasační stížnosti. Zdůraznil, že má na území České republiky vytvořeno veškeré zázemí. Chodí zde do základní školy (k prokázání tohoto tvrzení doložil potvrzení Základní školy v Ústí nad Labem, že je ve školním roce 2019/2020 žákem třídy 7.A, a vysvědčení Základní školy v Teplicích za školní rok 2018/2019). Dále uvedl, že zde žije jeho sestra (držitelka povolení k trvalému pobytu) a matka (držitelka povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání). Do Vietnamu cestoval stěžovatel dle svých tvrzení pouze na léčebné pobyty, neboť má zdravotní problémy. Na území domovského státu si není schopen zajistit bydlení, péči ani výživu, neboť tam nepobývá nikdo z jeho příbuzných, kdo by mu mohl pomoci. Se svým otcem není v kontaktu, ten tak není schopen se o stěžovatele postarat, a po matce nelze požadovat, aby se se stěžovatelem vrátila do Vietnamu, neboť se vystavuje riziku neplnění účelu pobytu, pro který jí bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu. Jeho vycestování by znamenalo fatální zásah do rodinného a soukromého života. Současně také zdůraznil, že by měl mít právo

aktivně se soudního řízení účastnit a osobně se stýkat se svým právním zástupcem, což v případě nepřiznání odkladného účinku nebude moci. Újma, která mu hrozí, je proto nepoměrně větší, než jaká hrozí jiným osobám.

[4] Žalovaná ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedla, že k jeho přiznání nejsou splněny zákonné podmínky. Stěžovateli by mohla vzniknout újma až na základě správního vyhoštění. To sice může být důsledkem zrušení jeho pobytového oprávnění, nicméně je o něm rozhodováno v samostatném správním řízení. Žaloba proti rozhodnutí o správním vyhoštění má odkladný účinek ze zákona, stěžovatel se tak může domáhat posouzení své situace a odkladného účinku v jiném, následném řízení. Do soukromého a rodinného života může dle žalované fakticky zasáhnout až rozhodnutí bezprostředně vedoucí k nucenému opuštění země, které teprve vytvořené vazby přetne. Pokud by tedy Nejvyšší správní soud odkladný účinek přiznal, musel by jej přiznat vždy, bylo-li by napadeno rozhodnutí o zrušení platnosti pobytového oprávnění. Stěžovatel je nadto řádně zastoupen, náležitá ochrana jeho práv je tedy zajištěna.

[5] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek, Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tam, kde kasační stížnost nemá odkladný účinek ze zákona, je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pouze pro případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[7] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval podmínku nepoměrně větší újmy na straně stěžovatele vzhledem k újmě hrozící jiným osobám. Povinnost tvrdit a prokázat její vznik má v řízení stěžovatel. Ten musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje, a uvést její intenzitu (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015 - 50, či ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32). Tvrzení stěžovatele musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu (resp. s napadeným správním rozhodnutím) obává, by pro něj byl zásadním zásahem.

[9] Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že vzhledem k jeho stávajícím osobním poměrům, jak je vylíčil v návrhu na přiznání odkladného účinku (viz bod 3 tohoto usnesení), by opuštění České republiky v důsledku zrušení povolení k trvalému pobytu pro něho mohlo znamenat značnou újmu. Stěžovatel je nezletilým dítětem navštěvujícím na území České republiky základní školu. Přerušování povinné školní docházky případným odjezdem stěžovatele do domovského státu ještě před posouzením věci samé (před rozhodnutím o kasační stížnosti) by tak představovalo nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku hrozí jiným osobám. Je sice pravdou, že k bezprostřednímu opuštění území České republiky by mohl být stěžovatel donucen až v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění, jak tvrdila žalovaná, nicméně tato skutečnost nemůže být podle názoru Nejvyššího správního soudu důvodem k zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Jen stěží lze předpokládat, že má stěžovatel předejít případné zmiňované újmě tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území České republiky a vystavovat se riziku, že mu bude uděleno správní vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu na území členských států Evropské unie na určitou dobu. V daném případě lze tedy nalézt příčinnou souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného

pokračování

rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu a možným vznikem újmy na straně stěžovatele. Jelikož stěžovatel k návrhu na přiznání odkladného účinku doložil potvrzení Základní školy v Ústí nad Labem o tom, že je ve školním roce 2019/2020 žákem třídy 7.A, považoval Nejvyšší správní soud vznik tvrzené újmy za dostatečně prokázaný.

[10] Nejvyšší správní soud shledal újmu na straně stěžovatele s ohledem na jeho povinnou školní docházku, nezabýval se proto dalšími skutečnostmi tvrzenými v návrhu na přiznání odkladného účinku (zejm. pobytem stěžovatelovy matky a sestry). Námitku nepřiměřenosti rozhodnutí o zrušení pobytového oprávnění vzhledem k soukromému a rodinnému životu nadto stěžovatel uplatňuje v kasační stížnosti, jejíž úspěšnost Nejvyšší správní soud v této chvíli nemůže předjímat.

[11] Nejvyšší správní soud neshledal ani skutečnosti, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25, když dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu brozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu brozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“.

[12] Stěžovatel je nezletilým dítětem, kterému bylo povolení k trvalému pobytu správním orgánem I. stupně zrušeno z důvodu nepobývání na území České republiky po dobu delší než dva po sobě jdoucí roky. Pobytové oprávnění nebylo zrušeno z „bezpečnostního“ důvodu, stěžovatel dle obsahu spisového materiálu neohrožuje bezpečnost státu, ani závažným způsobem nenarušuje veřejný pořádek. Přestože v tuto chvíli Nejvyšší správní soud nehodnotí správnost skutkových zjištění správních orgánů, vytýkané nesplnění podmínky (nepobývání na území po dobu delší než dva roky) není takového charakteru, že by další pobyt stěžovatele na území České republiky do rozhodnutí soudu ve věci samé představoval rozpor s důležitým veřejným zájmem, pro který by nebylo možné kasační stížnosti odkladný účinek přiznat.

[13] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. S ohledem na skutečnost, že žalobě proti napadenému rozhodnutí krajský soud přiznal odkladný účinek usnesením ze dne 28. 3. 2017, č. j. 15 A 62/2017 - 21, postačí v daném případě, že se přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti právní účinky přezkoumávaného rozsudku krajského soudu, neboť tím se fakticky dočasně obnovuje odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí žalované.

[14] Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je pouze dočasné povahy a přiznáním odkladného účinku Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 26. března 2020

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu